

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 11C/3/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114200643
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jeannette Hajdinová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2016:1114200643.9

Rozhodnutie

Okresný súd Bratislava I pred sudkyňou JUDr. Jeannette Hajdinovou v právnej veci žalobkyne: L. B., U. R., M. XX.X.XXXX, Q. F. Ž. XXX, zastúpená spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Budziková & JUDr. Dachová, s.r.o., IČO: 47257113, so sídlom v Poprade, Námestie sv. Egídia 95, za ktorú koná advokátka JUDr. Marta Dachová, proti žalovanému: Ústav pamäti národa, IČO: 36555649, so sídlom v Bratislave, Námestie slobody 6, zastúpenému spoločnosťou SEMANČÍN POLÁČEK s.r.o., IČO: 47244780, so sídlom v Bratislave, Vajnorská 100/A, za ktorú koná advokát Pavol Poláček, o určenie, že žalobkyňa bola neoprávnene vedená vo zväzkoch bývalej Štátnej bezpečnosti, a o zdržanie sa sprístupnenia a zverejnenia údajov o jej neoprávnenom evidovaní vo zväzkoch bývalej Štátnej bezpečnosti, takto

rozhodol:

Súd z a s t a v u j e konanie v časti, ktorou sa žalobkyňa domáha uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa sprístupnenia a zverejnenia údajov o neoprávnenom evidovaní žalobkyne L. B., U. R.B., M. XX.X.XXXX, v dokumentoch Ministerstva vnútra, bývalej Štátnej bezpečnosti, vo zväzku A 82894, bývalého VII. odboru V. správy ZNB Bratislava, D. Č. XXXXX, R. S. J. P. R., U. B. L. W., na internetovej stránke www.upn.gov.sk.

Vo zvyšku žalobu z a m i e t a .

Žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou, pôvodne doručenou Okresnému súdu Poprad dňa 31.10.2013 a následne postúpenou Okresnému súdu Bratislava I dňa 13.1.2014, v znení jej zmeny, ktorú súd pripustil uznesením na pojednávaní dňa 22.6.2015, domáha:

- a. určenia, že je neoprávnene evidovaná v dokumentoch Ministerstva vnútra, bývalej Štátnej bezpečnosti, vo zväzku č. J. XXXXX, Q.W. F.. G. F.. P. S. Bratislava, D. Č.. XXXXX, R. S. J. P. R., U. B. L. W., v správe žalovaného,
- b. uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa sprístupnenia a zverejnenia údajov o jej neoprávnenom evidovaní v dokumentoch Ministerstva vnútra, bývalej Štátnej bezpečnosti, vo zväzku č. J. XXXXX, Q. F.. G. F.. P. S. Bratislava, D. Č.. XXXXX, R. S. J. P. R., U. B. L. W.,
- c. zverejnenia rozhodnutia súdu s vyššie uvedeným výrokom na úvodnej internetovej stránke žalovaného www.upn.gov.sk do 15 dní od právoplatnosti rozsudku,
- d. náhrady trov konania.

2. Žalobkyňa uviedla, že sa asi v rokoch 2009 - 2010 od svojich detí dozvedela, že bola evidovaná vo zväzkoch bývalej Štátnej bezpečnosti (ďalej aj len ŠTB). Z obsahu registračného protokolu sa dozvedela, že osoba rovnako označená menom, priezviskom a dátumom narodenia bola evidovaná ako spolupracovník ŠTB v pozícii dôverník s krycím menom W.. L. T. Q. M. P. S. P. U.. V. Q., P. B. L. Q. F. P.; F. P. T. R. X.X.XXXX. Vylučuje, žeby jej bola navrhnutá spolupráca, žeby vedome súhlasila so spoluprácou s ŠTB a žeby spoluprácu potvrdila svojím podpisom. Podstatná časť jej zväzku,

ktorá by preukazovala, čím mala prispieť k ochrane československého socialistického zriadenia, bola zničená dňa 7.12.1989. Žalobkyňa pracovala v tom čase ako recepčná účelového zariadenia Ústredného výboru Komunistickej strany Československa (ďalej aj len ÚV KSČ) F. A. - T. J. U.. V. Q. poznala ako zamestnanca Úradu na ochranu ústavných činiteľov, ktorý opakovane navštevoval zariadenie, v ktorom pracovala, a komunikoval s ňou o počasí, o svojej rodine a o rodinných problémoch. Ich komunikácia prebiehala na recepcii. V registračnom zväzku na str. 8 sa uvádza, že sa mala stretnúť s povereným pracovníkom osemkrát, mala mu podať päť správ informatívneho charakteru a mala byť dvakrát pohostená. Žalobkyňa prízvukovala, že zo svojej pracovnej pozície mu poskytla len informácie o počasí a svojej rodine, o tom, kde a ktorá kľučka je pokazená; iné informácie mu neposkytovala. Spolupráca s ňou mala byť ukončená v septembri 1980 po odchode na materskú dovolenku. Ani jedna z uvedených skutočností nie je pravdivá. O tom, že bola spolupracovníčkou ŠTB sa dozvedela až s odstupom veľmi dlhého času. Táto informácia sa jej hlboko dotkla, pretože U.. V. Q. považovala za veľmi seriózneho, priateľského a poriadneho človeka. Nevedela, že jej osobný pohovor s ním bol vyhodnotený ako vedomá spolupráca s ŠTB. Zverejnením údajov na internetovej stránke žalovaného je poškodená jej česť a dobrá povesť. V roku 1989 pracovala v hoteli Grand a jej bývalý B. L. T. (kuchár) sa jej vysmieval, že je bonzáčka. V tom čase ešte nevedela, prečo sa jej vysmieval. V dôsledku zverejnených údajov na internetovej stránke žalovaného si zmenila aj priezvisko R.Á. na svoje dievčenské priezvisko B.. Ochrany svojich práv sa domáha podľa § 11 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len OZ) a podľa čl. 19 ods. 3 Ústavy SR.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť, uplatnil si nárok na náhradu trov konania. Uviedol, že zverejnil registračné protokoly bývalej ŠTB podľa § 19 ods. 1 zákona č. 553/2002 Z.z. o sprístupnení dokumentov o činnosti bezpečnostných zložiek štátu 1939 - 1989 a o založení Ústavu pamäti národa a o doplnení niektorých zákonov (zákon o pamäti národa) v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 553/2002 Z.z.). Registračné protokoly predstavujú interné zoznamy vedené štatisticko-evidenčnými útvarmi ŠTB, v ktorých boli formou zoznamu evidované všetky zväzky, ktoré boli založené a vedené bývalou ŠTB. Zväzkom bol označovaný súbor dokumentov zhromažďovaný a vedený útvarom ŠTB k určitej problematike, objektu alebo osobe. Išlo o riadne evidenčné pomôcky pre administráciu a registráciu písomností, ktoré produkovala ŠTB pri svojej činnosti. V registračných protokoloch sú evidované kategórie zväzkov: skupinový zväzok, osobný zväzok, vecný operatívny zväzok, agentúrno-pátrací zväzok, evidenčný zväzok, objektový zväzok, kontrolný zväzok, spis preverovanej osoby, signálny zväzok, spis nepriateľskej osoby, spis dôverníka (v spise sa zhromažďovali informácie, ktoré mali plniť previerkové, pomocné a orientačné úlohy štátnobezpečnostnej povahy v súvislosti s odhaľovaním alebo objasňovaním protištátnej činnosti), spis kandidáta tajnej spolupráce, zväzok kandidáta na agenta, zväzok kandidáta na informátora, zväzok rezidenta, zväzok informátora, zväzok agenta, zväzok konšpiračného bytu a zväzok držiteľa prepožičaného bytu. V registračných protokoloch boli evidované osoby vedome a dobrovoľne spolupracujúce s bývalou ŠTB aj osoby významných disidentov a úhlavných nepriateľov vtedajšieho režimu.

4. Žalovaný v písomnom vyjadrení zdôraznil, že u dôverníkov nešlo o vedomú spoluprácu s ŠTB a dôverníci nie sú považovaní ani označovaní za tajných spolupracovníkov bývalej ŠTB. Na túto skutočnosť upozorňuje aj na svojej internetovej stránke, kde je vo vzťahu k dôverníkom výslovne uvedené: "Tieto osoby neboli spolupracovníkmi ŠTB." Potvrďuje to aj nález Ústavného súdu ČSFR sp. zn. Pl. ÚS 1/1992 zo dňa 26.11.1992, ustanovenie § 2 písm. i/ zákona č. 553/2002 Z.z. aj Príkaz Ministra vnútra ČSSR obsahujúci Smernicu pre prácu so spolupracovníkmi kontrarozvedky zo dňa 25.1.1978, ktorá striktno rozlišovala medzi tajnými spolupracovníkmi (rezident, agent, držiteľ prepožičaného bytu) a dôverníkmi. V prípade dôverníkov išlo o osoby, ktoré plnili menej závažné dielčie úlohy štátnobezpečnostnej povahy, predovšetkým pomocné, orientačné a previerkové úlohy (čl. 17 Smernice). Smernica u dôverníkov nevyžadovala viazací akt (písomný záväzok spolupracovníka k spolupráci s ŠTB); viazací akt sa vyžadoval iba v prípade tajných spolupracovníkov kontrarozvedky. Dôverníci neboli zasvätení do metód a foriem práce ŠTB, nemohli nahradiť tajných spolupracovníkov, nesmeli plniť úlohy, pri ktorých bolo nutné odhaliť kontrarozvedkový záujem, metódy a formy práce kontrarozvedky (čl. 25 ods. 1, ods. 2 Smernice). Žalobkyňa bola pre ŠTB záujmovou osobou, pretože pracovala ako recepčná v záujmovom objekte - účelovom zariadení ÚV KSČ F. A. - T., v ktorom sa často konali rokovania medzi poprednými straníckymi a ústavnými činiteľmi s predstaviteľmi iných štátov, zariadenie tiež využívali za účelom zotavenia. V návrhu na zaevidovanie dôverníka W. zo dňa 30.3.1979 sa uvádza, že má vzhľadom na jej funkčné zaradenie ako recepčná v hlavnej budove dokonalý prehľad o akomkoľvek pohybe zamestnancov a je tu možnosť informovať o prípadne vzniknutých problémoch, ktoré sú alebo by mohli byť predmetom záujmu ŠTB. Styky so žalobkyňou boli udržiavané do septembra

1980, kedy odišla na materskú dovolenku. Utajenie aktivít a osôb bolo pre fungovanie ŠTB zásadné - jej činnosť podliehala prísnyim zásadám konšpirácie a vysokému stupňu utajenia. V čase vzniku a vedenia evidencie žalobkyne zo strany ŠTB boli všetky dokumenty týkajúce sa jej spolupráce s ŠTB vedené v režime prísne tajné a neboli dostupné iným osobám. Z uvedeného dôvodu nemohla vážnym spôsobom zasiahnuť do cti, vážnosti a dôstojnosti žalobkyne v spoločnosti. Evidenciu žalobkyne ako dôverníka ŠTB potvrdzuje viac ako 15 podpisov príslušníkov ŠTB na dokumentoch predložených súdu. Veľká časť dokumentov v osobnom zväzku bola krátko po nežnej revolúcii dňa 7.12.1989 skartovaná na príkaz prvého námestníka ministra vnútra J. C.. V prípade, že zásah do práv žalobkyne mal byť spôsobený zverejnením registračných protokolov bývalej ŠTB, uviedol, že o neoprávnenom zásahu nie je možné hovoriť vtedy, ak zásah zákon dovoľuje alebo ak k zásahu došlo v rámci výkonu subjektívneho práva alebo ak existujú okolnosti vylučujúce neoprávnenosť zásahu; môže ísť o tzv. zákonnú licenciu, keď k zásahu do osobnosti fyzickej osoby dochádza pri výkone iného práva ustanoveného zákonom alebo keď iný subjekt plnil právnu povinnosť, ktorú mu ukladá zákon (napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 274/2007, sp. zn. 1 Co 34/1995, Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30 Cdo 2835/2011, sp. zn. 30 Cdo 3126/2007). Žalovaný poukázal na zákonnú licenciu vyplývajúcu z § 19 ods. 1 zákona č. 553/2002 Z.z. a nestotožnil sa s tvrdením, že plnením povinnosti uloženej citovaným zákonom konal protiprávne a neoprávnené zasiahol do osobnostných práv žalobkyne.

5. Žalovaný namietal aj svoju pasívnu vecnú legitímáciu a tvrdil, že zákon č. 553/2002 Z.z. ani žiaden iný právny predpis neobsahuje ustanovenie, na základe ktorého by ho bolo možné označiť za osobu zodpovednú za konanie ŠTB. Poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I č.k. 9C/139/2012-141 zo dňa 9.12.2014 a na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1Co/350/2005, z ktorého vyplýva, že nie je pasívne vecne legitimovaným subjektom; nemá oprávnenie do týchto archívnych materiálov zasahovať, meniť ich, upravovať, posudzovať ich pravdivosť alebo nepravdivosť, a teda nemôže niesť zodpovednosť za to, čo v týchto archívnych dokumentoch bolo v minulosti zaevidované. Žalovaný nikdy nevedol evidenciu žalobkyne ako dôverníka ŠTB a v tom čase ani neexistoval. Jeho pasívna vecná legitímácia môže byť daná len vo veciach prípadných nárokov týkajúcich sa zverejnenia registračných protokolov agentúrnych a operatívnych zväzkov ŠTB. Považuje za absurdné, aby organizácia, ktorá má za cieľ skúmať, zhromažďovať, sprístupňovať a zverejňovať informácie o činnosti represívnych zložiek štátu v čase neslobody a bojovať proti dedičstvu komunistického režimu súvisiaceho s potláčaním základných práv a slobôd, bola označená za právneho nástupcu organizácie, ktorá najviac zosobňuje temné stránky komunistického režimu. Činnosť a štruktúra Zboru národnej bezpečnosti (ďalej aj len ZNB) bola upravená v zákone č. 40/1974 Zb. o Zbore národnej bezpečnosti v znení účinnom do 27.8.1991 (ďalej len zákon č. 40/1974 Zb.) a jednou z jej zložiek bola aj ŠTB. ZNB nebol socialistickou organizáciou a v právnych vzťahoch nemohol vystupovať samostatne vo svojom mene, nemal spôsobilosť byť účastníkom súdneho konania. Podľa zákona č. 128/1970 Zb. o vymedzení pôsobnosti Československej socialistickej republiky vo veciach vnútorného poriadku a bezpečnosti v znení účinnom do 31.10.1990 do pôsobnosti Československej socialistickej republiky vo veciach vnútorného poriadku a bezpečnosti patrilo riadenie Štátnej bezpečnosti. Podľa § 59 ods. 9 zákona č. 40/1974 Zb. náhradu škody spôsobenej občanom zo strany ZNB poskytuje v zastúpení štátu Federálne ministerstvo vnútra alebo Ministerstvo vnútra ČSR alebo Ministerstvo vnútra SSR za útvary nimi riadené. Poukázal aj na čl. 1 ústavného zákona č. 542/1992 Zb. o zániku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, v zmysle ktorého nástupníckymi štátmi Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sú Česká republika a Slovenská republika. Podľa názoru žalovaného je teda daná pasívna vecná legitímácia Slovenskej republiky zastúpenej Ministerstvom vnútra SR.

6. Okresný súd Bratislava I ako súd vecne a miestne príslušný podľa § 9 ods. 1, § 84, § 85 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom do 30.6.2016 (ďalej len OSP) v spojení s § 470 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) rozhodol na pojednávaní dňa 14.9.2016 za prítomnosti žalobkyne, právnej zástupkyne žalobkyne a právneho zástupcu žalovaného. Žalovaný mal vedomosť o termíne pojednávania a v konaní je právne zastúpený obchodnou spoločnosťou zriadenou za účelom poskytovania právnych služieb, za ktorú koná advokát, čím je zabezpečená realizácia jeho procesných práv aj pri tých úkonoch súdu, na ktorých sa osobne jeho štatutár alebo poverený zamestnanec nezúčastnil. Plnomocenstvo udelené advokátovi nemožno obmedziť, pričom advokát je povinný účelne využívať všetky zákonom pripustené prostriedky a spôsoby poskytovania právnej pomoci účastníkovi, ktorého zastupuje, tak ako to vyplýva z § 25 ods. 1 veta druhá, ods. 2 OSP v znení účinnom do 30.6.2016, resp. § 92 ods. 2 CSP v znení účinnom od 1.7.2016 (mutatis mutandis uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 227/2009 zo dňa 24.9.2009). Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, vyjadrením právneho zástupcu žalovaného, výsluchom svedkov T. P., V. Q.Á. J. T. C. a listinnými dôkazmi: pracovná zmluva zo dňa 28.8.1978,

zväzok vedený Ministerstvom vnútra č. A 82894 k dôverníkovi W., registračný protokol, objektový zväzok P. Č.. XXXXX, G. S. W. Č.. XXXXX, rozkaz ministra vnútra ČSSR zo dňa 25.1.1978, ktorým sa vydáva Smernica pre prácu so spolupracovníkmi kontrarozviedky, výpis z internetovej stránky žalovaného k registračným protokolom agentúrnych a operatívnych zväzkov Štátnej bezpečnosti, osobná evidenčná karta príslušníka L. T. C., G. V. B. U. L. V. Q., výpoveď zo zamestnania zo dňa 28.4.2010 podaná žalobkyňou, akceptovanie výpovede zo strany bývalého zamestnávateľa žalobkyne, posudok o služobnej činnosti pri skončení služobného pomeru príslušníka ZNB (žalobkyne), rozhodnutie Okresného úradu Poprad č. OU-PP-OVVS-2014/09433-2/2PS zo dňa 22.7.2014, mzdový list (zápočtový list) žalobkyne zo dňa 14.1.1990, článok U. Ž. P. M.: " Můžou přijít, jsme hotovi ...".

7. Súd nevykonal dokazovanie výsluchom svedka R. Q., pretože dňa XX.XX.XXXX S.. Súd nevykonal dokazovanie výsluchom svedkov T.C. Š. J. N. S., pretože to bolo vzhľadom na vykonané dokazovanie už nadbytočné. Žalobkyňa nedala súhlas na výsluch ďalších, ňou bližšie neoznačených, svedkov (č.l. 136 súdneho spisu).

8. Súd na základe vykonaného dokazovania ustálil nasledovný skutkový stav:

9. Žalobkyňa pracovala ako recepčná v účelovom zariadení ÚV KSČ - Zotavovňa R. F. A. C. (v hlavnej budove) na základe pracovnej zmluvy zo dňa 28.8.1978 s dňom nástupu do práce dňa 8.8.1978, miestom výkonu práce bolo stredisko T. (č.l. 6 súdneho spisu). Pracovala tu od 8.8.1978 R. XX.XX.XXXX, teda XX rokov a 95 dní; dôvodom skončenia jej pracovného pomeru bola delimitácia.

10. Na bývalom Ministerstve vnútra ČSSR bol vedený zväzok R. Č.. XXXXX s krycím menom W., D. Č.. XXXXX a týka sa osoby: L. R., D. B., M. XX.X.XXXX F. Ž., československej štátnej príslušnosti, slovenskej národnosti, pôvodným povoláním úradníčka, v čase podania návrhu na zaevidovanie zamestnaná ako recepčná v účelovom zariadení ÚV KSČ F. A. - T., ku ktorému bol založený objektový S. P.. Návrh na zaevidovanie žalobkyne ako dôvernicky podal V. Q. zaradený vo funkcii referenta agentúrno-operatívneho oddelenia VII. odboru V. správy FMV dňa 30.3.1979, pretože ju hodlal využiť ako dôverníčku k objektu účelového zariadenia ÚV KSČ F. A. - T., v ktorom sa často uskutočňovali rokovania medzi poprednými straníckymi a ústavnými činiteľmi s predstaviteľmi iných štátov a zariadenie využívali aj za účelom zotavenia. Vzhľadom na jej funkčné zaradenie recepčnej v hlavnej budove mala dokonalý prehľad o akomkoľvek pohybe zamestnancov a existovala možnosť informovania o prípadne vzniknutých problémoch, ktoré sú alebo by mohli byť predmetom záujmu, najmä pokiaľ sa v zariadení zdržiavajú alebo sú ubytovaní československí alebo zahraniční politickí a ústavní činitelia. Nebola vylúčená zaujímavá možnosť získavania zaujímavých signálov z radov obyvateľstva voči funkcionárom, pretože menovaná mala dobrý prehľad aj o obyvateľoch z blízkeho okolia. Z týchto dôvodov ju navrhoval využiť aj ako spoločenskú agentúru. Jej manžel T. R. pracoval ako colný asistent na prechode C. U.. Žalobkyňa nebola politicky organizovaná, aktívne pracovala v SZM a v mieste trvalého bydliska bola pionierskou vedúcou pre pionierov z Libořic. So žalobkyňou malo byť uskutočnených viacero stykov, na ktorých sa overoval jej vzťah k orgánom MV aj možnosti poskytovania informácií o veciach, ktoré sú predmetom záujmu ŠTB; žalobkyňa mala reagovať pozitívne, na stykoch podávala objektívne informácie z vlastnej iniciatívy, na základe čoho jej bola navrhnutá spolupráca, s ktorou bez výhrad súhlasila. Na základe uvedených dôvodov V. Q. žiadal o evidovanie žalobkyne u Štatisticko-evidenčného odboru XII. Správy FMV Bratislave ako dôverníka na ochranu chráneného objektu W. P. Č. S. XXXXX.

11. Z vyhodnotenia spolupráce s dôverníkom W. vypracovaného VII. odborom V. správy ZNB dňa 27.3.1985 vyplýva, že styk so žalobkyňou bol udržiavaný do mesiaca september 1980, kedy odišla na materskú dovolenku. Uskutočnilo sa celkovo osem schôdzok, na ktorých podala päť správ informatívneho charakteru a týkali sa problematiky objektov W. J. P. F. F. A.. Na základe správ podaných dôverníkom W. nedošlo k realizácii žiadnej osoby, boli však prevedené niektoré preventívne opatrenia smerujúce k odstraňovaniu získaných, resp. zistených nedostatkov. Schôdzky so žalobkyňou sa uskutočnili prevažne na jej pracovisku. Neboli získané žiadne poznatky nasvedčujúce tomu, žeby bola na pracovisku alebo v mieste svojho trvalého bydliska podozrievaná zo spolupráce s orgánmi MV alebo by bola dekonšpirovaná. Vzhľadom na to, že žalobkyňa bola od roku 1980 na materskej dovolenke a nebol predpoklad, že sa opäť vráti pracovať do zamestnania v objektoch P. J. W., nebolo účelné ju viesť v agentúrnej sieti. Vyhodnotenie vyhotovil a podpísal operatívny pracovník R. Q. J. G. W. P. T. C..

12. V dôvodovej správe na uloženie zväzku dôverníka W. Č.. XXXXX do archívu Štatisticko-evidenčného odboru XII. Správy ZNB sa uvádza, že žalobkyňa pristupovala k spolupráci seriózne, na každej schôdzke sa snažila objektívne informovať o zaujímavých skutočnostiach, správy podávala ústne. Správy ňou podávané boli preverované a zakladali sa na pravde. Na základe ňou podaných správ nedošlo k realizácii žiadnej osoby. Počas spolupráce nebola ani raz odmenená, v dvoch prípadoch bola primerane na schôdzke pohostená. Dôvodom ukončenia spolupráce bol jej odchod na materskú dovolenku. Vzhľadom na to, že do tohto obdobia žalobkyňa nenastúpila pracovať do objektu zvláštnej dôležitosti a nebol reálny

predpoklad, že do tohto zamestnania v budúcnosti nastúpi, bolo rozhodnuté spoluprácu s ňou ukončiť a zväzok uložiť do archívu na päť rokov. Dôvodovú správu vyhotovil a podpísal operatívny pracovník R. Q. J. G. P. T. C.; obaja žiadali zničiť zložku vlastnoručných správ a finančnej časti.

13. V zozname dokumentov vo zväzku Dôverníka W. Č.. XXXXX sa uvádza poznámka, že dňa 7.12.1989 boli skartované: ilustrácia žalobkyne, výpis z kádrového dotazníka žalobkyne, dožiadanie o previerku ŠTB, výsledky previerky ŠTB, správy zo styku, fotografie, záznam o prevzatí zväzku, vyhodnotenie spolupráce so žalobkyňou za rok 1979, previerka, odchod zo zamestnania na materskú dovolenku a evidenčný list výdavkov; č.l. 2, 6 až 19 zväzku.

14. K účelovému zariadeniu ÚV KSČ - S. R., kde pracovala žalobkyňa ako recepčná, bol dňa 14.1.1974 V. správou FMV zriadený objektový zväzok P. Č.. XXXXX; do vyčleneného priestoru patrila hlavná budova zotavovne DONBAS (kde pracovala žalobkyňa) a druhá budova zotavovne DONBAS. Chránený objekt slúžil na rekreačné účely chránených osôb - čelných straníckych a ústavných činiteľov a býval miestom rokovania a oddychu vedúcich predstaviteľov československých a zahraničných delegácií; z týchto dôvodov bola zotavovňa DONBAS objektom záujmu nepriateľsky zameraných osôb voči socialistickému zriadeniu a tiež objektom záujmu zahraničných rozvedok. Objektový zväzok viedol M.. F. J. R.J. XX.X.XXXX W. G. P. V. Q., ktorý ho v ten deň aj prevzal a prevzatie potvrdil svojím podpisom. V. Q. následne dňa 28.8.1979 zväzok odovzdal R. Q.. K ochrane objektu bol využívaný dôverník W. Č.. XXXXX, R. A. Č.. XXXXX, A. P. J. Č.. XXXXX a dôverník P. Č.. XXXXX. V priebehu rozpracovania nebola realizovaná žiadna osoba. Keďže chránený objekt bol zrušený a pominuli dôvody jeho ďalšieho obhospodarovania, R. Q. M. S.S. P. Č.. XXXXX uložiť do archívu Štatisticko-evidenčného odboru - Úradovne pre ochranu ústavy a demokracie v Bratislave na päť rokov. Záverečná správa k zväzku P. Č.. XXXXX bola spísaná dňa 9.8.1990 na Úrade FMV pre ochranu ústavných činiteľov III. odbor, 2.oddelenie a schválil ju N. S., námestník riaditeľa tohto úradu.

15. Na poľovnícky zámoček T. M. P. F. Q. A. Q. R. XX.X.XXXX S. G. S. W. Č.. XXXXX. Dôvodom založenia zväzku bola skutočnosť, že poľovnícky zámoček T. sa nachádza na rozhraní slovensko-poľských hraníc, v bezprostrednej blízkosti lesa, v jeho okolí sa mohli pohybovať domáci aj zahraniční turisti, nebol vylúčený ani pohyb osôb so závadami štátobezpečnostného a kriminálneho charakteru. Poľovnícky zámoček bol miestom odpočinku a zotavenia čelných straníckych a ústavných činiteľov, rokovaní a odpočinku vedúcich predstaviteľov československých a zahraničných delegácií. Z týchto dôvodov bol poľovnícky zámoček T. objektom záujmu nepriateľsky zameraných osôb voči socialistickému zriadeniu a zahraničných rozvedok. Ukazovala sa nevyhnutnosť vykonávať aktívnu štátobezpečnostnú ochranu tohto objektu a vykonávať agentúrno-operatívne opatrenia. Svedok V. Q. R. XX.X.XXXX G. G. S. W. Č.. XXXXX R.D. Q.. V záverečnej správe s návrhom na uloženie objektového zväzku W. Č.. XXXXX do archívu zo dňa 9.8.1990 sa uvádza, že k ochrane objektu boli využívaní predovšetkým dôverníci W. Č.. XXXXX (Ž.), A. Č.. XXXXX J. P. Č.. XXXXX. V priebehu rozpracovávaní nebola realizovaná žiadna osoba. Keďže chránený objekt bol zrušený a pominuli dôvody jeho ďalšieho obhospodarovania, R. Q. M. S. W. Č.. XXXXX uložiť do archívu Štatisticko-evidenčného odboru Úradovne pre ochranu ústavy a demokracie F. Q. na U. D.. Záverečná správa k zväzku W. Č.. XXXXX bola spísaná dňa 9.8.1990 na Úrade FMV pre ochranu ústavných činiteľov III. odbor, 2.oddelenie a schválil ju N. S., námestník riaditeľa tohto úradu.

16. Žalobkyňa absolvovala základnú školu F. Ž., M. Š. na P. V. Š. J. po L. S. G. X.X.XXXX U. F. U. F. S. M. F. - F. Ú. S. na U. ako referentka; bola prijatá do služobného pomeru príslušníčky Zboru národnej bezpečnosti - ČSR. V posudku zo dňa 17.7.1978 o služobnej činnosti pri skončení služobného pomeru príslušníka ZNB podľa § 106 ods. 1 zákona č. 100/1970 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 100/1970 Zb.) sa uvádza, že žalobkyňa je "bezpartajní", bola členkou SZM v mieste bydliska a v Prahe sa do organizácie SZM neprihlásila. O politické dianie neprejavovala záujem, nezapájala sa do akcií uskutočňovaných u tamjšej zložky. Ide o mladého človeka, politicky nevyzretého, málo sa angažujúceho pre politiku strany. V kolektíve ostatných kolegov sa výraznejšie neprejavovala.

17. Žalobkyňa tvrdí, že sa o svojej evidencii vo zväzkoch ŠTB dozvedela asi v rokoch 2009, 2010 od svojej dcéry. Následne sa jej posmieval aj kolega v bývalej práci, preto dňa 28.4.2010 podala výpoveď z pracovného pomeru v spoločnosti U., J.P. (W. B.), podľa § 67 zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov a ako dôvod uviedla nekorektné zaobchádzanie zo strany zamestnávateľa a nevyhovujúce pracovné podmienky. Zamestnávateľ jej dňa 3.5.2010 oznámil, že súhlasí s výpoveďou. V dôsledku evidencie vo zväzkoch ŠTB požiadala aj o zmenu priezviska R. na P. R. U. B. J. Okresný Ú.D. U., Odbor všeobecnej vnútornej správy, jej vyhovel rozhodnutím č. OU-PP-OVVS-2014/09433-2/2PS zo dňa 22.7.2014. Zo zväzku dôverníka HORALKA aj z objektových zväzkov SKALA a HRANICA vyplýva, že na základe ňou podaných informácií nebola realizovaná žiadna osoba, čo znamená, že v rámci

získaných informácií sa na žiadnu osobu nič nenašlo. Ak by aj nevedomky podala nejakú informáciu, nebola takého charakteru, žeby spôsobila rozpracovať nejakú osobu. Nejde u nej ani o vedomú, ani o nevedomú spoluprácu. Keď si dá do internetového vyhľadávača meno L. R., vyjde zoznam odkazov, v ktorých sa jej meno nachádza - česká stránka <https://stbezo.info>, na ktorej sa nenachádza rozdelenie medzi vedomými a nevedomými spolupracovníkmi ŠTB. Žalovaný mal podľa § 19 zákona č. 553/2002 Z.z. zverejniť informácie len o vedomej spolupráci s ŠTB. P. V. Q. sa rozprávala len o počasí, aerobiku a pokazených kľúčkoch; na základe týchto informácií nemôže žalovaný o nej publikovať informácie v takej forme ako teraz.

18. Žalovaný na svojej internetovej stránke www.upn.gov.sk zverejnil registračný protokol, v ktorom sa v časti "meno, priezvisko a dátum narodenia rozpracovanej osoby" uvádza L. R., M. XX.X.XXXX, druh zväzku dôverník, číslo zväzku 23043, krycie meno W.. Zväzok mal byť uložený na V. správe N. F. Q., T. R. U. K. G.; S. U. U.. Q. a k jeho menu je pripojený nečitateľný podpis. Zväzky sú na strane, kde je zaznamenaná aj žalobkyňa, zoradené vzostupne od čísla XXXXX R. Č. XXXXX (zväzok žalobkyne bol vedený pod číslom XXXXX); medzi jednotlivými číslami nie sú vynechané riadky, žiadne údaje nie sú v registračnom protokole prepisované, dopisované ani vyčiarknuté. Žalovaný neprevádzkuje českú internetovú stránku <https://stbezo.info>, ani jej neposkytuje informácie.

19. Žalovaný na svojej internetovej stránke www.upn.gov.sk v časti "Registračné protokoly agentúrnych a operatívnych zväzkov Štátnej bezpečnosti" uvádza toto upozornenie:

"pred vstupom do registračných protokolov zdôrazňujeme, že osobou evidovanou ako spolupracovník ŠtB je osoba, ku ktorej bol kedykoľvek v období od 25.februára 1948 do 31.decembra 1989 Štátnou bezpečnosťou evidovaný zväzok v kategóriách rezident, agent, informátor, držiteľ prepožičaného bytu alebo držiteľ konšpiračného bytu. Zväzky vedených osôb sú v protokoloch označené značkami:

R - zväzok rezidenta

I - zväzok informátora

A (tiež TS, Ag) - zväzok agenta, tiež agentúrny zväzok

KB - zväzok konšpiračného bytu

PB - zväzok držiteľa prepožičaného bytu

Tieto osoby boli spolupracovníkmi ŠTB!!!

Zväzky osôb, ktoré neboli vedomými spolupracovníkmi alebo boli priamo obeťami a objektmi, o ktoré sa zaujímala ŠtB, sú v protokoloch označené značkami:

PO - spis preverovanej osoby

SZ alebo S - signálny zväzok

NO - spis nepriateľskej osoby

D - spis dôverníka

KTS - spis kandidáta tajnej spolupráce

KA - zväzok kandidáta na agenta

KI - zväzok kandidáta na informátora.

Tieto osoby neboli spolupracovníkmi ŠTB!!!"

20. Svedok V. Q. je bývalým príslušníkom ŠTB a pred výsluchom bol oslobodený od povinnosti mlčanlivosti rozhodnutím ministra vnútra SR č. SITB-OB4-2016/000393-013 zo dňa 4.4.2016 (minister vnútra SR stanovil oslobodenie od povinnosti mlčanlivosti V. Q. za účelom jeho vypočutia v procesnom postavení svedka vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 11C/3/2014, v rozsahu vyjadriť sa k zväzkom bývalej ŠTB, v ktorých sa nachádza údaj o dôverníkovi W., aj k spôsobu verbovania dôverníkov, agentov Štátnej bezpečnosti a ďalším otázkam s tým súvisiacimi, ktoré vyjdú počas pojednávania najavo; platnosť oslobodenia od povinnosti mlčanlivosti platí po celú dobu konania). Svedok uviedol, že žalobkyňu nepozná ani vizuálne, ani podľa mena; nevie, či sa niekde videli. Nevie, kto založil spis dôverníka W.. Nebol agentom ŠTB, pracoval na ochrane ústavných činiteľov. Bol výkonným príslušníkom Federálneho ministerstva vnútra ČSSR, preto nemohol byť ani členom Komunistickej strany Československa (ďalej aj len KSC). Najskôr pracoval na Oddelení epizódy, kde pripravoval zabezpečenie miest pobytu chránených osôb a zahraničných delegácií. Potom pracoval na Agentúrno-operatívnom oddelení a neskôr ako vedúci (starší referent) Vnútorného a organizačného odboru VII. odboru V. správy v Bratislave. Popritom vykonával funkciu styčného a inšpekčného dôstojníka pre jeho odbor. Zabezpečoval chod sekretariátu, spisovú službu (nešlo o spisy spolupracovníkov), evidenciu, archiváciu a skartáciu spisov a prípravu bezpečnostných akcií. Ak jeho nadriadený dostal informáciu o príprave bezpečnostných opatrení, zabezpečoval epizódu, prípravu dopravy, miesta a hygieny, tak aby bolo miesto čisté pre konkrétneho funkcionára. Pred revolúciou chodieval aj do Tatranskej Javoriny, bol tam jeden drevený zámoček a dva bungalovy. Bol členom výjazdovej skupiny, ktorá zbierala informácie

za účelom popisu situácie v konkrétnom objekte. Členmi výjazdovej skupiny boli aj pyrotechnici, ktorí zisťovali, či je objekt odpočúvaný, osoby zabezpečujúce hygienu a osoby z oddelenia osobnej ochrany. Informácie získaval od vedúceho zariadenia v A. T., prevádzkara alebo údržbára, aj od recepčných (v rámci bežnej komunikácie typu: "Dobry deň, ako sa máte, čo nové?"). Dohodli sa, koľko ochrankárov bude pri dverách, v záhrade a podobne, svedok potom všetko zhrnul a pokračoval v prípravách. Straníci mali v Tatranskej Javorine k dispozícii zariadenie DONBAS, do ktorého sa len tak niekto nedostal. Zamestnanec, ktorý pracoval v stranických zariadeniach, teda aj v DONBASE, musel mať špeciálne bezpečnostné preverky, musel byť bezúhonný a nesmel mať rodinu v zahraničí. Svedok uviedol, že dôverník nemusel vedieť, že je spolupracovníkom ŠTB. Existovali úrovne: styk, dôverník, kandidát na tajnú spoluprácu a agent. Spoluprácu s ŠTB podpisoval len agent. Keď sa niekto stal agentom, bolo to cieľené, aby sa mohol niekam dostať. Do správy o činnosti za kalendárny rok sa uvádzalo, že je evidovaných niekoľko živých spolupracovníkov, nikto nemusel vedieť, o koho ide. Dôverník nemusel vedieť, že v konkrétnom čase poskytuje informácie, všetko záviselo od vzťahu medzi príslušníkom ŠTB a dôverníkom. Mohli ísť spolu na víno, kofolu, mohli sa stretnúť na pracovisku, vonku alebo v konšpiračnom byte. Ak by bol dôverník v konšpiračnom byte, mohol by zistiť, že poskytuje informácie. Informácie mohli poskytovať aj zamestnanci záujmových zariadení, ktorí tam dennodenne pracovali; záviselo to od informácií, ktoré operatívny pracovník potreboval. K zaevidovaniu dôverníka alebo k aktu viazania u agenta došlo až po určitej dobe stretávania sa operatívneho pracovníka s potenciálnym dôverníkom alebo agentom a keď operatívny pracovník zistil, že má od osoby dôveryhodné informácie, navrhol ho na spoluprácu. Informácie o jednej osobe sa mohli nachádzať aj v iných spisoch - ak jedna osoba poskytla informácie, ktoré potvrdila iná osoba, bola o tom zmienka v oboch spisoch; išlo o spravodajské hry. Do pracovnej činnosti svedka patrilo po určitú dobu aj spisovanie listín, ktoré boli súčasťou zväzkov ŠTB, a ich podpisovanie. Vyjadril sa, že na listine na č.l. 16 súdneho spisu (návrh na zaevidovanie R. W. zo dňa 30.3.1979) môže byť jeho podpis; v návrhu na zaevidovanie R. W. sa používala formulácia v zmysle smerníc. V rámci preverky konkrétneho objektu sa riešilo všetko, aj kľučky na dverách. Pripustil, že sa vyskytol v zariadení Javorina na recepcii. Bol v kontakte so spisom T., P. R. si nepamätá; s nejakými spismi bol v kontakte aj od U. F.. Nepamätal si na cieľené stretnutia s dôverníkom alebo agentom, ale vedel, že nejaký človek v zariadení je dôverníkom alebo agentom a možno sa s nimi rozprával. Vedel, že v zariadení DONBAS boli rozpracúvané niektoré osoby, dozvedel sa to S. P. T., v ktorom bolo uvedené, čo treba rozpracovať. V tom čase písal záznamy zo stretnutí s dôverníkmi alebo s agentom a stretával sa s nimi. Založil niekoľko spisov dôverníkov alebo agentov, ale nevedel presne koľko. Pri svojej činnosti až do roku 1989 neporušil služobnú prísahu, služobné predpisy, ani všeobecne záväzné právne predpisy, nedopisoval do zväzkov fiktívne údaje; u polície nemal problém 22 rokov. Nevie o tom, žeby on sám alebo niekto z jeho kolegov falšoval spisy. Po nahliadnutí do zväzkov W., P. J. W. neuviedol, žeby informácie v nich boli v súčasnosti v porovnaní s dobou ich založenia a vedenia pozmeňované.

21. Z osobnej evidenčnej karty príslušníka MV vyplýva, že svedok V. Q. bol dňa 1.7.1976 preložený na VII. odbor V. správy ZNB v Bratislave, pracoval ako referent 2.skupiny oddelenia osobnej ochrany VII. odboru a od 1.6.1976 pracoval ako referent Agentúrno-operatívneho oddelenia VII. odboru ZNB. Od 1.9.1979 do 31.7.1983 študoval na Vysoké škole ZNB v Bratislave, na fakulte ŠTB. Po ukončení štúdia bol odo dňa 1.8.1983 premiestnený na V. správu ZNB. Od 18.6.1980 bol členom KSC. Tvrdenie svedka V. Q. uvedené v predchádzajúcom odseku, že nebol členom KSC, je teda v rozpore s týmto listinným dôkazom.

22. Svedok T. C. je bývalým príslušníkom ŠTB a pred výsluchom bol oslobodený od povinnosti mlčanlivosti rozhodnutím ministra vnútra SR č. SITB-OB4-2016/000393-009 zo dňa 2.3.2016 (minister vnútra SR stanovil oslobodenie od povinnosti mlčanlivosti T. C. za účelom jeho vypočutia v procesnom postavení svedka vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 11C/3/2014, v rozsahu vyjadriť sa k zväzkom bývalej ŠTB, v ktorých sa nachádza údaj o dôverníkovi W., aj k spôsobu verbovania dôverníkov, agentov Štátnej bezpečnosti a ďalším otázkam s tým súvisiacimi, ktoré vyjdú počas pojednávania najavo; platnosť oslobodenia od povinnosti mlčanlivosti platí po celú dobu konania). Svedok uviedol, že prišiel na II. oddelenie VII. odboru V. správy ZNB. O zväzku dôverníka W. vedel, pretože už v tom čase existoval. Bol zástupcom vedúceho a neskôr vedúcim operatívneho oddelenia. V tom čase dôverník W. (žalobkyňa) neposkytoval žiadne informácie. Rešpektovali rozhodnutie dôverníka W., že nechcel poskytovať informácie o blízkych osobách, nemal pozitívny vzťah k ZNB, bolo by to proti jeho zásadám a princípom. Preto zväzok W. ukončili a uložili do archívu. Nepamätal sa, žeby tento zväzok kontroval, lebo v tom čase na to nemal právomoc. Právomoc na kontrolu zväzkov mal až ako vedúci operatívneho II. oddelenia (1985-1986), ale v tom čase už zväzok neexistoval. Počas návštevy objektu zvláštnej dôležitosti bolo nevyhnutné so žalobkyňou komunikovať. Telefonicky ich prepojila s vedúcim objektu, rozprávali sa, či je prítomný vedúci organizácie a potom spoločenské otázky,

či rastú hrbý, či sa niekto násilím nedomáhal vstupu do objektu zvláštnej dôležitosti. Žalobkyňa na položené otázky odpovedala. Predstavil sa jej ako pracovník ochranky, bol s ním aj operatívny pracovník. Keď bol svedok v objekte zvláštnej dôležitosti a rozprával sa so žalobkyňou, vedel, že je v tom čase vedená ako dôvernica. Dôverník nemusel vedieť, že poskytuje informácie, ani nemusel vedieť, že je dôverníkom. Vyplývalo to zo spoločenských kontaktov operatívneho pracovníka, ktorý zvažil, či pristúpi k registrácii alebo nie. Na rozdiel od agenta, dôverník nepodpisoval viazací akt. Rozhovor s dôverníkom mohol byť voľný, v ktorom dôverník nemusel mať dojem, že poskytuje informácie; rozhovor mohol byť oficiálny alebo neoficiálny. Žalobkyňa nemohla ani vycítiť, že poskytovala informácie ŠTB. Spolupráca s dôverníkmi sa vyhodnocovala jedenkrát do roka; mohlo ísť aj o slovné hodnotenie u náčelníka oddelenia. V prípade žalobkyne vedel, že osoba W. (žalobkyňa) existovala, bol na ňu založený spis dôverníka, ale neposkytovala informácie. Osobne sa nestretol so zväzkom na neexistujúcu osobu. Nevie o tom, žeby jeho kolega alebo podriadený porušili zákon alebo interné smernice pri vedení spisov. Ak by sa tak stalo, riešilo by sa to a o takej situácii nič nevie. On sám nikdy neporušil služobné predpisy alebo všeobecne záväzné právne predpisy pri vedení spisov alebo evidencii. Nepamätal sa na situáciu, žeby informácie mohol poskytnúť niekto iný a žeby boli napísané na žalobkyňu, v prípade jej zväzku sa nič také neriešilo. Žalobkyňa neposkytovala informácie z vlastnej iniciatívy, z jej konania nevyplývalo, žeby si bola vedomá toho, že poskytuje informácie; jej spolupráca nebola vedomá. O jej nesúhlase s poskytovaním informácií sa dozvedel prostredníctvom previerok operatívnou cestou (prostredníctvom operatívnych pracovníkov alebo technických prostriedkov). Osobne nebol svedkom toho, žeby žalobkyňa prejavila negatívny vzťah k spolupráci s ŠTB. So žalobkyňou sa stretával počas výjazdov, asi 3-4 krát do roka. Nepodpisal by vyhodnotenie spolupráce alebo dôvodovú správu vo zväzku, ak by boli nepravdivé. Spoznal svoj podpis na č. 18 a 20 súdneho spisu (vyhodnotenie spolupráce so spolupracovníkom W. zo dňa 27.3.1985, dôvodová správa na uloženie zväzku dôverníka W. do archívu zo dňa 27.3.1985). Recepcná a vrátnik predstavujú pre operatívneho pracovníka zaujímavý zdroj informácií, pretože predstavujú prvé nárazové pole. Po nahliadnutí do zväzkov W., P. J. W. nevedel, žeby informácie v nich boli v súčasnosti v porovnaní s dobou ich založenia a vedenia pozmeňované.

23. Z osobnej evidenčnej karty príslušníka MV vyplýva, že svedok T. C. pracoval na ministerstve vnútra od 1.8.1965. Od 1.6.1975 pracoval ako starší referent na voľnom mieste zástupcu náčelníka Agentúrno-operatívneho oddelenia VII. odboru V. správy ZNB; od 1.11.1975 bol zástupcom náčelníka Agentúrno-operatívneho oddelenia VII. odboru V. správy ZNB. Od 1.10.1980 pracoval ako starší referent špecialista II. oddelenia VII. odboru, potom od 1.2.1981 ako vedúci starší referent špecialista II. oddelenia. Bol členom KSČ od 15.4.1965.

24. Svedok T. P. je zamestnancom žalovaného a uviedol, že žalobkyňa je vedená v spise dôverníka, s ktorým sa spolupráca riadila podľa Smernice o práci so spolupracovníkmi Československej kontrarozvedky účinnej odo dňa 1.4.1978. Smernica rozlišovala medzi spolupracovníkmi (dôverník) a tajnými spolupracovníkmi (agent, rezident, držiteľ prepožičaného bytu). Rozdiel medzi nimi spočíval vo forme viazania alebo verbovania na spoluprácu s ŠTB - tajný spolupracovník musel podpísať viazací akt, ktorého súčasťou bol sľub mlčanlivosti a súhlas so spoluprácou, u spolupracovníka sa súhlas so spoluprácou nevyžadoval, pretože plnil len previerkové, pomocné a všeobecné informačné úlohy; vo všeobecnosti išlo o nevedomého spolupracovníka. Informácie medzi dôverníkom a operatívnym pracovníkom boli odovzdávané ústne v neformálnej debata. Dôverníci nesmeli byť využívaní namiesto tajných spolupracovníkov, nebolo možné ich použiť do kontrarozviedneho rozpracovania, v ktorom bolo potrebné odkryť metódy a postup kontrarozvedky. Návrh na viazanie tajného spolupracovníka alebo dôverníka odchádzal na Štatisticko-evidenčný útvar, ktorý vytvoril spis a pridil mu evidenčné číslo. Osoba dôverníka alebo tajného spolupracovníka bola "blokovaná", teda v prípade záujmu iného útvaru ŠTB alebo kontrarozvedky by sa v systéme ukázalo, že už je táto osoba viazaná. Na Slovensku to bol VII. odbor V. správy ZNB. Kontrolu zväzku žalobkyne vykonal náčelník spravodajského oddelenia VII. odboru V. správy ZNB. Pri každej osobe, ktorá mohla byť potenciálnym spolupracovníkom alebo tajným spolupracovníkom ŠTB, musela vopred prebehnúť previerka tejto osoby, či má niekoho v zahraničí, previerka príbuzných, kontaktov, informácií, ktoré má a či bude ochotný a schopný spolupracovať. Išlo o úvodné kontaktovanie nazývané ako tip alebo styk s otázkami napríklad "čo je nové, čo sa dialo?" a podobne; ak bola osoba schopná, kontaktovali ju na spoluprácu. Často sa stalo, že osoba nemala záujem spolupracovať a vtedy ďalšie rozpracovanie nepokračovalo a spis ukončili. Schôdzky so spolupracovníkmi sa uskutočňovali podľa potreby, nepravidelne a ak to situácia vyžadovala, nemuseli sa uskutočniť. Nespomína si, žeby bol zaevidovaný aj ten, kto nedal súhlas na spoluprácu. Pojem "nedošlo k realizácii žiadnej osoby" znamená, že na základe podaných informácií od dôverníka nezačali žiadnu osobu rozpracovávať, nezaložili k nej zväzok a nepodnikali agentúrno-operatívne kroky. Žalobkyňa pracovala v chránenom objekte, v ktorom bolo potrebné zabezpečiť bezpečnosť vysokých straníckych

a štátnych funkcionárov pri oddychu a rokovaní. Recepčná bola pre nich zaujímavá; rovnaké skúsenosti sú aj z hotelov v Bratislave. Operatívny pracovník sa mohol predstaviť rôznymi spôsobmi - ako pracovník ministerstva vnútra, pracovník kontrarozvedky alebo ochrankár. Kontaktovaná osoba nemusela vedieť, že sa o nej vedie spis, alebo že sa vedú záznamy o tom, čo hovorí. V spise dôverníka W. sa nachádzajú záznamy o preverovaní žalobkyne pred vznikom spolupráce - U. Č.. X (F. S. B. R.), Č.. X (R. J. U. Š.), Č.. X (F. U. Š.), Č.. X (P. S. P.). Dôverník nemusel vyhotovovať vlastné správy, informácie podával ústne a operatívny pracovník ich zapísal v správe. Žalobkyňa bola preverovaná aj prostredníctvom kolegov pracujúcich v objekte, o čom svedčí dokument č. 12 a v poznámke R. A. a jeho záznam č. 5 z roku 1980. Vo vedení spisov nenašiel žiaden neoprávnený krok, spisy boli vedené chronologicky, navzájom súviseli; nemohla byť do nich dodatočne dopísaná informácia.

25. Podľa § 11 OZ fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

26. Podľa § 13 ods. 1 OZ fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

27. Podľa § 1 písm. b/ bod 5 zákona č. 553/2002 Z.z. tento zákon upravuje evidovanie, zhromažďovanie, sprístupňovanie, zverejňovanie, správu a využívanie dokumentov bezpečnostných orgánov Nemeckej tretej ríše a Zväzu sovietskych socialistických republík a tiež bezpečnostných orgánov štátu, ktoré boli vytvorené a zhromaždené v období od 18. apríla 1939 do 31. decembra 1989 (ďalej len "rozhodné obdobie") a ktoré sa týkali zločinov spáchaných na osobách národnosti slovenskej alebo slovenských občanoch iných národností, teda činnosti bezpečnostných zložiek, ako sú uvedené v § 2.

28. Podľa § 2 písm. a/, písm. b/, písm. f/ až písm. j/ zákona č. 553/2002 Z.z. na účely tohto zákona sa rozumie

a) zväzkom samostatný dokumentačný súbor založený a vedený bezpečnostnými zložkami a evidovaný v evidenčných pomôckach štatisticko-evidenčného odboru Federálneho ministerstva vnútra, jednotlivých správ bezpečnostných zložiek, evidenčných alebo archívnych pomôckach archívu Ministerstva vnútra (ďalej len "ministerstvo") alebo štatisticko-evidenčných oddelení krajských správ Zboru národnej bezpečnosti alebo ich predchodcov; zväzok je osobným zväzkom alebo zväzkom s osobnými údajmi,

b) osobným zväzkom je zväzok vedený o konkrétnej fyzickej osobe zaradenej do príslušnej evidencie osôb,

f) dokumentom všetky druhy zväzkov, podzväzkov, informačných výstupov zo zväzkov, záznamov, personálnych (kádrových) spisov a osobných evidenčných kariet, ktoré sú predmetom sprístupňovania alebo zverejňovania podľa tohto zákona,

g) bezpečnostnou zložkou Štátna bezpečnosť, Hlavná správa vojenskej kontrarozvedky Zboru národnej bezpečnosti (III. správa), spravodajská správa Hlavnej správy Pohraničnej stráže a ochrany štátnych hraníc, odbor vnútornej ochrany Zboru nápravnej výchovy, Spravodajská služba Generálneho štábu Československej armády alebo predchodcovia týchto zložiek v období od 18. apríla 1939 do 31. decembra 1989,

h) Štátnou bezpečnosťou súčasti bývalej Štátnej bezpečnosti, ako zložky Zboru národnej bezpečnosti, 1) Hlavná správa rozvedky Zboru národnej bezpečnosti (I. správa), Hlavná správa kontrarozvedky Zboru národnej bezpečnosti (II. správa), Správa sledovania Zboru národnej bezpečnosti (IV. správa), Správa spravodajskej techniky Zboru národnej bezpečnosti (VI. správa), Správa pasov a víz Zboru národnej bezpečnosti, územné útvary vykonávajúce činnosti týchto súčastí alebo predchodcovia týchto súčastí a útvarov,

i) osobou evidovanou ako spolupracovník bezpečnostnej zložky osoba, o ktorej bol kedykoľvek v období od 25. februára 1948 do 31. decembra 1989 Štátnou bezpečnosťou evidovaný zväzok v kategóriách rezident, agent, informátor, držiteľ prepožičaného bytu alebo držiteľ konšpiračného bytu,

j) dobou neslobody obdobie rokov 1939 - 1989, kedy občania štátu nemali možnosť v tej dobe obvyklú v demokratických krajinách, rozhodovať slobodne o svojom štáte a o sebe, kedy je obmedzená alebo zrušená činnosť demokratických inštitúcií a kedy sú trvale a sústavne porušované ľudské práva.

29. Podľa § 8 ods. 3 zákona č. 553/2002 Z.z. dokumenty o činnosti bezpečnostných zložiek štátu [§ 2 písm. f) a g)] vo vlastníctve ústavu sú nenahraditeľným svedectvom o historickom období, v ktorom vznikli, a preto ako dôležité pre uchovanie pamäti národa sú jeho kultúrnym dedičstvom.

30. Podľa § 19 zákona č. 553/2002 Z.z. ústav vydá tlačou a na elektronických médiách prepis evidenčných záznamov zo zachovaných alebo rekonštruovaných protokolov zväzkov a ďalších evidenčných pomôcok Štátnej bezpečnosti z rokov 1939 až 1989, hlavne s údajmi o dátume zavedenia zväzku, jeho pohybe a archivovaní, druhu zväzku a jeho zmene, osobách, ak sa nejedná o cudzincov,

alebo objektoch, ku ktorým sú zväzky evidované. Zo zachovaných protokolov zväzkov Hlavnej správy rozvedky Zboru národnej bezpečnosti (I. správa) vydá ústav prehľad objektových zväzkov evidovaných do 31. decembra 1989 a prehľad aktívnych a vplyvových opatrení. Ústav vydá tiež tlačou a na elektronických médiách prepis protokolu zväzkov odboru vnútornej ochrany Zboru nápravnej výchovy v rozsahu objektových zväzkov a zväzkov osôb evidovaných ako spolupracovníci tohto odboru, ak boli využité na prospech Štátnej bezpečnosti (ods. 1). Ústav priebežne vydáva tlačou a na elektronických médiách zoznam personálnych (kádrových) spisov príslušníkov bezpečnostných zložiek, sprístupnených podľa § 17 ods. 1 písm. b) bodu 2, zároveň s uvedením dátumu zaradenia príslušníka do bezpečnostnej zložky, služobných funkcií vykonávaných príslušníkom v bezpečnostnej zložke a dátumu ukončenia tohto zaradenia (ods. 2).

31. Podľa § 4 zákona č. 70/1965 Zb. o Zbore národnej bezpečnosti v znení účinnom do 30.6.1974 (ďalej len zákon č. 70/1965 Zb.) Zbor národnej bezpečnosti je ozbrojený a podľa vojenských zásad organizovaný zbor podriadený ministrovi vnútra (ods. 1). Minister vnútra je priamy nadriadený všetkých príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti a vykonáva nad nimi disciplinárnu právomoc (ods. 2). Príslušníci Zboru národnej bezpečnosti sú povinní spravovať sa rozkazmi ministra vnútra a príslušných náčelníkov a veliteľov (ods. 3).

32. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 70/1965 Zb. Zbor národnej bezpečnosti tvorí Štátna bezpečnosť a Verejná bezpečnosť, ktoré sú odborovo samostatnými zložkami.

33. Zákon č. 70/1965 Zb. bol zrušený zákonom č. 40/1974 Zb. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 40/1974 Zb. Zbor národnej bezpečnosti je jednotným ozbrojeným bezpečnostným zborom, ktorého základným poslaním je chrániť socialistické spoločenské a štátne zriadenie, verejný poriadok, bezpečnosť osôb a majetku.

34. Podľa § 8 zákona č. 40/1974 Zb. Zbor národnej bezpečnosti je podľa vojenských zásad organizovaný zbor, ktorý plní úlohy na celom území Československej socialistickej republiky (ods. 1). Základné zásady organizačnej výstavby a celkové početné stavy Zboru národnej bezpečnosti schvaľuje vláda Československej socialistickej republiky (ods. 2). Zásady organizácie Zboru národnej bezpečnosti ustanovuje minister vnútra Československej socialistickej republiky (ods. 3). Organizáciu útvarov Zboru národnej bezpečnosti riadených ministrom vnútra Československej socialistickej republiky ustanovuje minister vnútra Československej socialistickej republiky. Organizáciu útvarov Zboru národnej bezpečnosti riadených ministrom vnútra Českej socialistickej republiky a ministrom vnútra Slovenskej socialistickej republiky ustanovujú títo ministri (ods. 4).

35. Podľa § 9 ods. 1, ods. 2 zákona č. 40/1974 Zb. v rámci Zboru národnej bezpečnosti je utvorená zložka Štátnej bezpečnosti a zložka Verejnej bezpečnosti (ods. 1). Zbor národnej bezpečnosti sa člení na útvary; útvary Štátnej bezpečnosti a útvary Verejnej bezpečnosti sú podriadené náčelníkom a veliteľom v týchto zložkách (ods. 2).

36. Podľa § 10 zákona č. 40/1974 Zb. minister vnútra Československej socialistickej republiky je predstaveným všetkých príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti; minister vnútra Českej socialistickej republiky a minister vnútra Slovenskej socialistickej republiky sú predstavenými všetkých príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti, ktorí sú zaradení v útvaroch nimi riadených (ods. 1). Bližšiu úpravu vzťahov nadriadenosti a podriadenosti príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti, ako aj úpravu jednotného výkonu služby v útvaroch Zboru národnej bezpečnosti ustanovuje v medziach príslušných zákonov minister vnútra Československej socialistickej republiky (ods. 2).

37. Podľa § 59 ods. 4 zákona č. 40/1974 Zb. štát môže nahradiť škodu alebo vzniknuté náklady aj vtedy, keď nešlo o pomoc poskytnutú za podmienok uvedených v odseku 1 [odsek 1: "ak došlo u občana k poškodeniu na zdraví alebo k jeho smrti v súvislosti s pomocou, ktorú poskytol Zboru národnej bezpečnosti alebo jeho príslušníkom na ich žiadosť alebo s ich vedomím, uhradí škodu tým vzniknutú štát obdobne podľa predpisov o odškodňovaní pracovných úrazov pracovníkov. Vláda Československej socialistickej republiky môže nariadením určiť, v ktorých prípadoch a v akom rozsahu patrí občanovi, ktorý poskytol pomoc, popri nárokoch na náhradu škody podľa pracovnoprávných predpisov jednorazové mimoriadne odškodnenie (písm. a/); v ktorých prípadoch a ako sa zvyšuje jednorazové odškodnenie patriace podľa pracovnoprávných predpisov pozostalým po občanovi, ktorý poskytol pomoc, a kedy možno také odškodnenie priznať osobám, ktoré boli na občana, ktorý poskytol pomoc, odkázané výživou (písm. b/)].

38. Podľa § 59 ods. 7 zákona č. 40/1974 Zb. náhradu škody podľa odsekov 1 až 5 poskytuje v zastúpení štátu Federálne ministerstvo vnútra alebo Ministerstvo vnútra Českej socialistickej republiky alebo Ministerstvo vnútra Slovenskej socialistickej republiky za útvary nimi riadené.

39. Zákon č. 40/1974 Zb. bol zrušený zákonom č. 204/1991 Zb. o Policajnom zbore Slovenskej republiky v znení účinnom do 31.8.1993 (ďalej len zákon č. 204/1991 Zb.), ktorý zrušenie vyjadril v ustanovení

§ 76 ods. 2 bod 1 nasledovne: "Vo vzťahu k policajnému zboru a policajtom strácajú platnosť zákon č. 40/1974 Zb. o Zbore národnej bezpečnosti v znení zákona č. 74/1990 Zb., zákona č. 84/1990 Zb. a čl. I zákona č. 385/1990 Zb.". Podľa § 70 zákona č. 204/1991 Zb. ak sa v iných zákonoch alebo všeobecne záväzných právnych predpisoch hovorí o Zbore národnej bezpečnosti, Verejnej bezpečnosti alebo o príslušníkoch Zboru národnej bezpečnosti alebo Verejnej bezpečnosti, rozumie sa tým policajný zbor alebo policajti. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 204/1991 Zb. policajný zbor je podriadený ministrovi vnútra Slovenskej republiky.

40. Zákon č. 204/1991 Zb. bol zrušený zákonom č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 171/1993 Z.z.). Podľa § 82 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z.z. ak sa v iných zákonoch alebo všeobecne záväzných právnych predpisoch hovorí o Zbore národnej bezpečnosti, Verejnej bezpečnosti alebo o príslušníkoch Zboru národnej bezpečnosti alebo Verejnej bezpečnosti, rozumie sa tým Policajný zbor alebo policajti. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z.z. Policajný zbor je podriadený ministrovi.

41. Podľa § 78 ods. 5 zákona č. 171/1993 Z.z. štát zodpovedá aj za škody spôsobené Policajným zborom alebo policajtmi v súvislosti s plnením ich úloh ustanovených týmto zákonom; to neplatí, ak k spôsobeniu škody došlo v dôsledku protiprávneho konania osoby alebo oprávneného zákroku policajta.

42. Podľa § 78 ods. 7 zákona č. 171/1993 Z.z. náhradu škody poskytuje v zastúpení štátu ministerstvo. Ministerstvo požaduje regresnú náhradu od orgánu členského štátu, ak uhradilo škodu podľa odseku 6.

43. Zákon č. 100/1970 Zb. je naďalej účinný, do dňa rozhodnutia súdu nebol zrušený žiadnym iným zákonom.

44. Podľa čl. 1 ústavného zákona č. 542/1992 Zb. o zániku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky (ďalej len ústavný zákon č. 542/1992 Zb.) uplynutím 31. decembra 1992 zaniká Česká a Slovenská Federatívna Republika (ods. 1). Nástupníckymi štátmi Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sú Česká republika a Slovenská republika (ods. 2).

45. Podľa čl. 2 ústavného zákona č. 542/1992 Zb. pôsobnosť Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, ktorá jej bola zverená ústavnými a inými zákonmi, prechádza na Českú republiku a na Slovenskú republiku 1. januárom 1993.

46. Podľa čl. 3 ods. 1 ústavného zákona č. 542/1992 Zb. zánikom Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky zanikajú štátne orgány Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky. Súčasne zanikajú ozbrojené sily a ozbrojené bezpečnostné zbory Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a rozpočtové a príspevkové organizácie napojené na štátny rozpočet Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a štátne organizácie v pôsobnosti Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, ktoré boli zriadené zákonom.

47. Žalobkyňa zobrala na pojednávaní dňa 14.9.2016 späť žalobu v časti, ktorou sa domáha uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa sprístupnenia a zverejnenia údajov o jej neoprávnenom evidovaní v dokumentoch Ministerstva vnútra, bývalej Štátnej bezpečnosti, vo zväzku A 82894, bývalého VII. odboru V. správy ZNB Bratislava, registračné číslo 23093, druh zväzku a spisu Dôverník, pod krycím menom Horalka, na internetovej stránke www.upn.gov.sk. Žalovaný súhlasil s čiastočným späťvzatím žaloby na pojednávaní dňa 14.9.2016.

48. Podľa § 470 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

49. Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z.z. CSP žalobca môže vziať žalobu späť.

50. Podľa § 145 ods. 2 CSP ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

51. Podľa § 146 ods. 1 CSP súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

52. V predmetnej veci boli splnené podmienky na čiastočné zastavenie konania podľa § 145 ods. 2 CSP, pretože žalobkyňa svojím dispozitívnym úkonom zobrala žalobu čiastočne späť po prvom pojednávaní a žalovaný s čiastočným späťvzatím žaloby súhlasil. Vzhľadom na to súd konanie zastavil v prvom výroku tohto rozsudku podľa § 145 ods. 2 CSP.

53. Vo zvyšnej časti sa žalobkyňa domáha určenia, že je neoprávnené evidovaná v dokumentoch Ministerstva vnútra, bývalej Štátnej bezpečnosti, vo zväzku č. A 82894 bývalého VII. Odboru V. Správy ZNB Bratislava, registračné č. 23043, druh zväzku a spisu dôverník, pod krycím menom HORALKA, v správe žalovaného.

54. Podľa názoru súdu žaloba nie je dôvodná.

55. Pokiaľ ide o neoprávnené vedenie žalobkyne vo zväzku č. A 82894 bývalého VII. Odboru V. Správy ZNB Bratislava, D. Č.. XXXXX, druh zväzku a spisu Dôverník, pod krycím menom W., ktorý má v správe

žalovaný na základe zákona č. 553/2002 Z.z., súd dospel k záveru, že žalovaný nie je pasívne vecne legitimovaný. Súd si je vedomý rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Co/34/95 zo dňa 31.1.1996 a sp. zn. 6Cdo/83/2010 zo dňa 31.5.2011 ohľadom pasívnej vecnej legitímácie žalovaného, no nesúhlasí s ňou aj vzhľadom na nejednotnú judikatúru súdov v Slovenskej republike v tejto otázke a uvádza k tomu nasledovné dôvody podľa čl. 2 ods. 3 základných princípov CSP: Žalovaný nezaložil predmetný zväzok R. W.; zväzok bol založený, vedený, ukončený a archivovaný pred rokom 1990, keď žalovaný ako verejnoprávna ustanovizeň neexistoval; žalovaný bol zriadený až s účinnosťou od 28.9.2002 zákonom č. 553/2002 Z.z. (§ 1 písm. a/, § 7). Skutočnosť, že žalovaný má zväzky v správe na základe zákona č. 553/2002 Z.z., nezakladá jeho zodpovednosť za ich obsah, založenie a vedenie. Svedkovia T. C. J. V. Q. vo svedeckých výpovediach neuviedli, žeby bolo so zväzkom dôverníka W. manipulované v období jeho spravovania žalovaným, nezistili fiktívne stretnutia medzi pracovníkom ŠTB a R. W., ani fiktívne záznamy. Ak by mali byť vo zväzku R. W. zaznamenané fiktívne stretnutia, išlo by o porušenie interných smerníc a o kárny delikt, ktorý by sa riešil. K takejto situácii v súvislosti so zväzkom R. W. nedošlo. Obaja svedkovia považujú informácie vo zväzku W. za pravdivé, a preto ich aj podpísali. Súd zdôrazňuje, že obaja svedkovia boli na účely konania sp. zn. 11C/3/2014 zbavení mlčanlivosti rozhodnutiami ministra vnútra SR citovanými v odsekoch 20 a 22 tohto odôvodnenia. Žalobkyňa netvrdí, žeby žalovaný s týmto zväzkom a jeho obsahom v období jeho správy manipuloval alebo ho menil. Podľa názoru súdu by bola daná pasívna vecná legitímácia žalovaného len v tomto poslednom prípade, o ktorý však v predmetnej právnej veci nejde.

56. Ústav pamäti národa ako verejnoprávna ustanovizeň má zákonné splnomocnenie spracovať evidenčné záznamy z protokolov a zväzkov a ďalších evidenčných pomôcok ŠTB z obdobia rokov 1939-1989 a v rámci toho uvedené materiály zverejňovať v elektronických médiách (§ 8, § 19 ods. 1 zákona č. 553/2002 Z.z.). Jeho činnosť je zameraná na evidenciu archívnych materiálov, no nemá právo do nich vstupovať a zasahovať s cieľom meniť obsah, upravovať a ani posudzovať pravdivosť alebo nepravdivosť evidovaných skutočností. Evidenčné zväzky okrem toho predstavujú nenahraditeľné svedectvo o historickom období, v ktorom vznikli, a preto sú kultúrnym dedičstvom národa (§ 8 ods. 3 zákona č. 553/2002 Z.z.).

57. Žalovaný v zmysle zákona č. 553/2002 Z.z., ani v zmysle zákonov č. 40/1974 Zb., č. 204/1991 Zb. a č. 171/1993 Z.z. nie je právnym nástupcom bývalej ŠTB. K rovnakému záveru dospel aj Krajský súd v Košiciach v rozsudku č. k. 1Co/350/2005-130 zo dňa 15.6.2006. K evidovaniu žalobkyne v materiáloch ŠTB došlo zo strany bývalých federálnych štátnych orgánov (ŠTB) v roku 1979. Podľa ústavného zákona č. 542/1992 Zb. ČSFR zanikla uplynutím 31.12.1992, týmto dňom zanikli aj jej ozbrojené a bezpečnostné zložky a jej nástupníckymi štátmi sa stali Slovenská republika a Česká republika. Na území Slovenskej republiky bolo v zákonoch č. 204/1991 Zb. a č. 171/1993 Z.z. zakotvené, že ak sa v iných zákonoch alebo všeobecne záväzných právnych predpisoch hovorí o Zbore národnej bezpečnosti, Verejnej bezpečnosti alebo o príslušníkoch Zboru národnej bezpečnosti alebo Verejnej bezpečnosti, rozumie sa tým Policajný zbor alebo policajti. Jednou zo zložiek ZNB bola aj ŠTB (§ 5 ods. 1 zákona č. 70/1965 Zb., § 9 ods. 1, ods. 2 zákona č. 40/1974 Zb.). Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka (Red. J. Kačala - M. Pisárčiková - M. Považaj. 4. dopl. a upr. vyd. Bratislava: Veda 2003. 985 s. ISBN 80-224-0750-X) slovo "rozumieť" použité v § 70 zákona č. 204/1991 Zb. a v § 82 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z.z. má význam slov chápať, myslieť niečo istým spôsobom, mieniť. Rovnako vysvetľuje význam slova "rozumieť" aj Synonymický slovník slovenčiny (Red. M. Pisárčiková. 3. nezm. vyd. Bratislava: Veda 2004. 998 s. ISBN 80-224-0801-8) ako chápať, mieniť (mať vo vedomí zmysel niečoho), prichádzať na zmysel niečoho (najmä slov, reči). Z uvedeného vyplýva, že Zbor národnej bezpečnosti sa považuje za (mieni sa ním) Policajný zbor. V tomto kontexte súd poukazuje aj na § 72 ods. 1 zákona č. 333/1991 Zb. o Federálnom policajnom zbore a Zbore hradnej stráže, podľa ktorého policajtmi sa dňom účinnosti tohto zákona stávajú príslušníci Zboru národnej bezpečnosti zaradení v odbore pôsobnosti Federálneho ministerstva vnútra. Podľa § 74 citovaného zákona práva a povinnosti zo služobného pomeru a iných vzťahov príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti zaradených v odbore pôsobnosti Federálneho ministerstva vnútra a príslušníkov pohraničnej stráže v služobnom pomere vojaka z povolania, ktoré nezanikli do dňa účinnosti tohto zákona, preberá Federálne ministerstvo vnútra. Svedkovia V. Q., B. S. P. R. W., J. P. T. C., ktorý spis kontroloval a bol nadriadeným V. Q., boli príslušníkmi Zboru národnej bezpečnosti v odbore pôsobnosti Federálneho ministerstva vnútra. Zodpovednosť za škodu spôsobenú príslušníkmi Zboru národnej bezpečnosti niesol štát - ČSSR zastúpený Federálnym ministerstvom vnútra alebo ministerstvami vnútra republík (§ 59 ods. 7 zákona č. 40/1974 Zb.). Inak tomu nie je ani v súčasnosti - štát v zastúpení Ministerstvom vnútra SR zodpovedá za škodu spôsobenú Policajným zborom alebo policajtom v súvislosti s plnením ich úloh ustanovených zákonom (§ 78 ods. 5, ods. 7 v spojení s § 82 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z.z.). Okrem toho, zodpovednosť

štátu za nesprávny úradný postup pri výkone verejnej moci, kam nepochybne patrilo aj vedenie zväzkov ŠTB, upravoval aj ďalší, osobitný právny predpis, ktorým bol zákon č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Vychádzajúc z uvedených skutočností a citovaných právnych predpisov súd dospel k záveru, že pasívne vecne legitimovaným subjektom je Slovenská republika zastúpená Ministerstvom vnútra SR, nie žalovaný.

58. Ustanovenie § 17 ods. 2 zákona č. 553/2002 Z.z. neupravuje zodpovednosť žalovaného za obsah zväzkov, ale upravuje výlučne jeho povinnosti vydať pre potreby znaleckej činnosti originál zachovaného osobného zväzku alebo personálneho (kádrového) spisu na žiadosť právnickej osoby. Podľa názoru súdu toto ustanovenie nemožno vykladať ako základ pre pasívnu vecnú legitimáciu žalovaného v sporoch o pravosti ním spravovaných dokumentov. Ak by mal zákonodarca tento úmysel, nič mu nebránilo, aby ho *expressis verbis* v zákone uviedol, no nestalo sa tak. Z ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR vyplýva, že pri výklade a aplikácii ustanovení právnych predpisov je potrebné vychádzať prvotne z ich doslovného znenia. Súd však nie je doslovným znením zákonného ustanovenia viazaný absolútne a to ani v prípade, keď sa text môže javiť ako jednoznačný a určitý, ale predovšetkým podľa zmyslu a účelu zákona. Môže sa, ba dokonca musí, od doslovného znenia právneho textu odchyliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 Ústavy SR). V takýchto prípadoch sa však musí vyvarovať svojvôle (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii. V prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosti, možno uprednostniť výklad *e ratione legis* pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom. Ustanovenie čl. 2 ods. 2 Ústavy SR nepredstavuje viazanosť štátnych orgánov iba textom, ale aj zmyslom a účelom zákona. Jazykový výklad môže v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu predstavovať len prvotné priblíženie sa k obsahu právnej normy, ktorej nositeľom je interpretovaný právny predpis; na overenie správnosti či nesprávosti výkladu, resp. na jeho doplnenie či spresnenie, potom slúžia ostatné interpretačné prístupy postavené na roveň gramatickému výkladu, najmä teleologický a systematický výklad vrátane ústavne konformného výkladu, ktoré sú spôsobilé v kontexte racionálnej argumentácie prispieť k zisteniu obsahu a zmyslu aplikovanej právnej normy (napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 341/2007, IV. ÚS 1/2014, IV. ÚS 515/2012, IV. ÚS 294/2012, IV. ÚS 92/2012, I. ÚS 351/2010, IV. ÚS 515/2012, IV. ÚS 294/2012, IV. ÚS 192/08, IV. ÚS 69/2012, IV. ÚS 92/2012, I. ÚS 26/2010, III. ÚS 163/2011, m. m. I. ÚS 306/2010, podobne aj rozhodnutie Ústavného súdu ČR sp. zn. III. ÚS 150/1999).

59. Z vyjadrení žalobkyne vyplýva, že žalovaný mal do jej práv zasiahnuť tým, že uverejnil dokumenty bývalej ŠTB, v ktorých sú podľa jej názoru uvedené nepravdivé informácie o jej osobe. Žalobkyňa netvrdila, ani nepreukázala, žeby dané dokumenty vytvoril žalovaný, žeby informácie v nich uvedené do dokumentov vložil žalovaný, resp. neskôr tieto menil, dopĺňal alebo akokoľvek s ich obsahom narábal. Žalobkyňa netvrdila, ani nepreukázala, žeby žalovaný pri vykonávaní svojej činnosti prekročil právomoci uložené mu zákonom č. 553/2002 Z.z., žeby v zverejnených prepisoch uverejnil aj také údaje, ktoré neboli uvedené v pôvodných evidenčných záznamoch ŠTB. Dokumenty vo vzťahu k žalobkyni, ktoré vznikli činnosťou ŠTB, boli predmetom sprístupnenia a zverejnenia a nevzťahovala sa na ne výnimka uvedená v § 6 ods. 2, ods. 3 zákona č. 553/2002 Z.z. Zákonodarca žalovanému neukladá povinnosť ani právo overovať, či údaje obsiahnuté v dokumente a údaje získané do informačného systému dokumentov zo zachovaných evidenčných pomôcok sú presné alebo pravdivé; žalovaný bol povinný dokumenty prijať, archivovať v stave a v obsahu, ako mu boli doručené, a v takom obsahu aj zverejniť; čo sa nepochybne stalo aj v prejednávanej veci. Tieto dokumenty sú nenahraditeľným svedectvom o historickom období, v ktorom vznikli a pre uchovanie pamäti národa sú jeho kultúrnym dedičstvom.

60. Splnenie zákonnej povinnosti žalovaným podľa § 19 zákona č. 553/2002 Z.z. a teda zverejnenie prepisov evidenčných záznamov z protokolov ŠTB (nie samotných zväzkov agentov, dôverníkov a podobne) nemožno považovať za porušenie povinnosti z jeho strany a za zásah do osobnostných práv žalobkyne. Zákon č. 553/2002 Z.z. neposkytuje žalovanému možnosť vybrať si dokument alebo záznam, ktorý zverejní a ktorý nie - legislatívne je táto povinnosť vyjadrená slovom "vydá", ktoré nepripúšťa žiadnu moderáciu ani viacvýznamový výklad; výnimku tvoria len dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajúce v poškodení záujmov Slovenskej republiky v medzinárodných stykoch, jej bezpečnostných záujmov alebo v ohrození života konkrétnej osoby (§ 6 ods. 2, ods. 3 zákona č. 553/2002 Z.z.). Žalobkyňa však v konaní netvrdila, žeby v jej prípade malo ísť o dôvod hodný osobitného zreteľa vedúci k nezverejneniu jej mena v registračných protokoloch na internetovej stránke žalovaného. Ak teda žalovaný zverejnil na svojej stránke, že R. W. bol vedený vo zväzkoch ŠTB, splnil len svoju zákonnú povinnosť, čo mu nemôže byť na ujmu [k tomu napríklad uznesenie Ústavného súdu SR č.k. I. ÚS 81/2016-18 zo dňa 10.2.2016,

odsek 19 bod (ii), rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 274/2007]. Porušenia povinnosti by sa žalovaný dopustil v opačnom prípade, teda keby túto informáciu nezverejnil.

61. Nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovaného vedie k zamietnutiu žaloby ako nedôvodnej. Súd žalobu zamietol vrátane žalovaného nároku žalobkyne na zverejnenie rozsudku súdu na internetovej stránke žalovaného, pretože tento výrok je závislý od výroku, ktorým by súd vyhovel žalobe, čo sa v predmetnej právnej veci nestalo.

62. Napriek vyššie uvedeným záverom súd považuje za potrebné dodať, že dôverník nemusel vedieť, že je vedomým spolupracovníkom ŠTB, nemusel vedieť, že ho kontaktuje príslušník ŠTB a že mu podáva informácie. Mohli sa stretnúť na pracovisku alebo náhodne vonku. Skutočnosť, že žalobkyňa nevedela, žeby mohla byť vedená vo vzťahoch ŠTB ako dôverníčka, nepredstavuje bez ďalšieho dôvod opodstatnenosti jej žaloby. Spolupracovníkom bezpečnostnej zložky je podľa § 2 písm. i/ zákona č. 553/2002 Z.z. rezident, agent, informátor, držiteľ prepožičaného bytu alebo držiteľ konšpiračného bytu; teda nie dôverník. Tejtó zákonnej definícii spolupracovníka bezpečnostnej zložky predchádzal nález Ústavného súdu ČSFR sp. zn. Pl. ÚS 1/92 zo dňa 26.11.1992, ktorý je aktuálny aj v súčasnosti. Ústavný súd ČSFR konštatoval, že tajný spolupracovník (agent, držiteľ konšpiračného bytu, atď.) bol so svojou úlohou a postavením podrobne oboznámený a spolupráca s ním sa potvrdzovala tzv. viazacím aktom. Na druhej strane, evidencia osôb ako spolupracovníkov (dôverníci, kandidáti tajnej spolupráce a tajní spolupracovníci dôverného styku) mohla byť založená aj bez ich písomného záväzku a vedomia; bola založená na osobnom styku s vybranými kandidátmi. Tento styk mal slúžiť na osobné poznanie, overenie a prehĺbenie poznatkov, ktoré boli získané administratívnou previerkou a kontrarozvedkovými prostriedkami, na zistenie vzťahu kandidáta k ŠTB a ochotu poskytovať informácie. Osobný styk sa musel uskutočňovať tak, aby nebola vopred narušená konšpirácia budúceho tajného spolupracovníka a neboli mu odkryté formy a metódy práce kontrarozvedky, ani skutočný dôvod styku. Nešlo teda o vedomú spoluprácu, ale len o zámer orgánov ŠTB takto podchytené osoby získať do budúca pre vedomú spoluprácu; zápisy v tejto kategórii sa uskutočňovali bez vedomia zapísaných osôb. Žalovaný s cieľom sprehľadniť vyhľadávanie v registračných protokoloch a porozumieť významu kategórií osôb evidovaných v registračných vzťahoch zverejnil na svojej internetovej stránke upozornenie v tomto znení:

"pred vstupom do registračných protokolov zdôrazňujeme, že osobou evidovanou ako spolupracovník ŠTB je osoba, ku ktorej bol kedykoľvek v období od 25.februára 1948 do 31.decembra 1989 Štátnou bezpečnosťou evidovaný vzťah v kategóriách rezident, agent, informátor, držiteľ prepožičaného bytu alebo držiteľ konšpiračného bytu. Vzťahy vedených osôb sú v protokoloch označené značkami:

R - vzťah rezidenta

I - vzťah informátora

A (tiež TS, Ag) - vzťah agenta, tiež agentúrny vzťah

KB - vzťah konšpiračného bytu

PB - vzťah držiteľa prepožičaného bytu

Tieto osoby boli spolupracovníkmi ŠTB!!!

Zväzky osôb, ktoré neboli vedomými spolupracovníkmi alebo boli priamo obeťami a objektmi, o ktoré sa zaujímala ŠTB, sú v protokoloch označené značkami:

PO - spis preverovanej osoby

SZ alebo S - signálny vzťah

NO - spis nepriateľskej osoby

D - spis dôverníka

KTS - spis kandidáta tajnej spolupráce

KA - vzťah kandidáta na agenta

KI - vzťah kandidáta na informátora.

Tieto osoby neboli spolupracovníkmi ŠTB!!!"

Súd dodáva, že žalovaný ani týmto spôsobom nemohol zasiahnuť do práv žalobkyne (obdobne to konštatoval aj Okresný súd Bratislava I v rozsudku č.k. 9C/139/2012-141 zo dňa 9.12.2014).

63. O nároku strán na náhradu trov konania v zastavenej časti súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP a § 256 ods. 1 CSP v spojení s § 470 ods. 1 CSP, podľa ktorých o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 CSP); ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane (§ 256 ods. 1 CSP). Vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zmyslom zásady zavinenia je sankčná náhrada trov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zavinil. Pri zastavení konania

je potom pre vyriešenie otázky náhrady trov konania kľúčové zistenie, či niektorá zo strán (a pokiaľ áno, ktorá z nich) z procesného hľadiska zavinila zastavenie konania. Kritérium procesného zavinienia treba posudzovať z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo žalobca v konaní požadoval, resp. akého výsledku sa domáhal, a skutočnosťou, pre ktorú bolo konanie zastavené. To znamená, že použitý termín "zavinenie" nemožno interpretovať v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie strany (teda aj prejav vôle spočívajúci v späťvzati žaloby) a následkom je zastavenie konania (napríklad nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 454/2010 zo dňa 7.6.2011, uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Sžo 225/2010 zo dňa 25.10.2010, sp. zn. 2 Sžf 2/2011 zo dňa 16.3.2011). Podľa názoru súdu žalobkyňa procesne zavinila čiastočné zastavenie konania, pretože bez uvedenia dôvodu zobrala žalobu späť v časti uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa sprístupnenia a zverejnenia údajov o nej na internetovej stránke žalovaného. Z uvedeného dôvodu má žalovaný nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni, ktoré mu v tomto konaní vznikli v súvislosti s čiastočne späťvzatou žalobou.

64. O nároku strán na náhradu trov konania v zamietajúcej časti súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 470 ods. 1 CSP, podľa ktorých o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 CSP); súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci (§ 255 ods. 1 CSP). Žalovaný mal v zamietajúcej časti úspech, preto mu súd priznal nárok na náhradu trov konania voči neúspešnej žalobkyni.

65. Súd o nároku žalovaného na náhradu trov konania rozhodol jedným výrokom, keďže v zastavenej aj v zamietajúcej časti je výrok rovnaký (žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni), a teda mu patrí nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu voči žalobkyni.

66. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava I.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.